



א גוט ווארט

וואכנ-שריפט פאר קינדער, פון 'משמרת השלום'

אגאטא:
א ווארט קען
אויסרײסן.

נו' 75

פר' נשא
סיון פ"ה

לאמיר שאפן א 'גוטן ענד' פאר די מעשה!

א טעלעפאן-שמועס

אנדער קרייז.

וועלכע קרייז? - איך ווייס נישט. אפשר זענען אלע געווען ספרד'ישע און ער א אשכנזי, אפשר אלע ארץ ישראל'דיגע און ער א חוץ לארץ'דיגער, אפשר אלע חסידים פון איין רבי'ן - און זיי, פון א אנדער רבי'ן. נישט משנה. אבער כדי מ'זאל בעסער פארשטיין די מעשה, וועל איך למשל זאגן, אז אלע זענען געווען ליטוויש און ער א חסיד.

דודי האט געהאט געפילן, רעיונות, מחשבות - פונקט ווי אלע חברים. ער האט ליב געהאט די זעלבע שפילערייען און מעשה'ס ווי זיי, און איז אויך געווען זעהר וואויל.

וואס נא?

ער איז געווען א חסידיש קינד! דאס אינגאנצן...

איין טאג, האט 'אנגעכאפט' א שלעכטע מינוט פאר עפעס א חבר, וואס האט מחליט געווען איהם אפ-

מיט א צייט צוריק, האט אריינגעקלינגען צום אפיס פון משמרת השלום א טייערער איד, וואס האט זיך פארגעשטעלט אלס איינער וואס טוהט אין חינוך, און גיבט זיך אפ ספעציעל, מיט קאמפליצירטע פראבלעמען פון קינדער (בעיות מסובכות).

"איך בין פארגומען אין די לעצטע תקופה, מיט א ווייטאגליכע 'פרשה' פון א צען יעריגער אינגל, מיטן נאמען דודי". האט ער אנגעהויבן דערציילן, א שרעקליכע מעשה אויף א קלוגער אינגל, פול מיט חן, וואס איז פון קינדווייז אן געווען ארומגענומען מיט אסאך גוטע חברים.

איינמאל, ווען ער איז געווען אין צווייטן קלאס, האט עפעס פאסירט.

אלע אינגלעך פון די כיתה, האבן געהערט צו א געוויסע קהילה. דודי'ס משפחה, האט געהערט צו א

חידער; אז חברים פייניגן איהם!...

"דערשערק זיך נישט." האט זיין טאטע געזאגט "מאך זיך נישט צוטהוהן" האט זיין מאמע געענטפערט. "א רחמנות אויף קינדער וואס האבן נישט שכל, און טשעפען אן א סיבה, אזא זיסער אינגל ווי דיר" האבן ביידע רעאגירט.

אבער למעשה האבן די ווערטער גארנישט געהאלפן. דודי האט ממשיך געווען צו לייזן. אין אנהייב האט ער טאקע געבעטן ביי זיי, צו אויפהערן טשעפען. ערקלערט אז חסידים זענען וואוילע אידן.

שפעטער האט ער זיי אויפגעקלערט אז יעדער קינד דארף גיין אין זיינע עלטערנס וועגן. אבער זיי האבן עס נישט דערהערט, און ממשיך געווען צו איהם משפיל זיין, אן רחמנות.

אזוי איז אריבער נאך א שווערע יאהר. דודי איז געבליבן אן חברים; ער איז נישט גענאנגען צו זיי זיי זענען נישט געקומען צו איהם. און איין טאג האט ער אויסגערופן מיט גרויס ווייטאג:

"איך גיי מער נישט צוריק אין חידער"!!-!-!---

דאמאלס - האט דער יועץ ממשיך געווען - האבן זיך די עלטערן געווענדעט צו מיר.

"די מעשה איז גארנישט פשוט" האט ער אונז משה'ך געווען מיט טרויער. "דודי וועט מסתמא אריבערגיין צו א אנדער חידער. אבער צו וועלכע? אין זייער געגנט איז בכלל נישטא קיין חסיד'ישע חידער, און אויך נישט קיין טענדערס צו אנדערע געגנטן. און ערגער פון אלעס איז, נישט די ווייטקייט פון חידער, נאר דודי אליין; ער איז צובראכן און טרויערדיג, און גלייבט נישט אין חברים; ער האט מורא צו אנהייבן א 'נייע בלאט אין לעבן'. ס'איז פשוט שרעקליך!!!

צולאכן: "דודי חסיד!"

וואו איז דיין שטריימל?"

האט ער אויסגערופן מיט א חסיד'שן ניגון. חברים האבן זיך צושמייכלט, דודי האט זיך פארשעמט און איז אנוועק.

אויף צומארגנס האט דער חבר ווידער נאכגעמאכט א חסיד'ש קול: "דודי חסיד, גיי ארויס!" - האט ער אויסגערופן הויך...

ס'זענען אריבער אפאר טעג, און דער נייער צו-נאמען "דודי חסיד" האט זיך צוגעקלעפט צו איהם. חברים האבן איהם אנגעהויבן רופן אזוי, און מיט א געוויסע מנגינה.



א געפרעסטר אינגל.

ס'איז אריבער א יאהר. דודי איז געווארן טרויערדיגער און טרויערדיגער. ס'האט געדויערט אסאך צייט ביז ער האט געעפנט זיין הארץ און דערציילט פאר זיינע עלטערן, אז ער לייזט אין

וואכנטליכע רעטעניש,
אויף מידות
און שמירת הלשון

א חידה במידה

חידה:

תלמידים, מיט 'עיניים טובות'

מ'ליינט אויף זיי
אין פרקי אבות
א נידריגע נייסט,
ענוה מיט חן.

זיך אפלערנען,
שטרעבן אזוי צו זיין.

אזוי ווי וועלכע תלמידים?

וואס האט עס מיט אונז?

דער סעקרעטאר פון ממשלת השלום האט אויסגעהערט די מעשה מיט שוידערליכע געפילן, און נישט פארשטאנען, וואס דאס האט מיט איהם.

"וואס הייסט וואס?" האט זיך יענער געקענצעט. "אט די מעשה איז דען א' בן יחיד? איהר האט א האנונג וויפל אזעלכע מעשה'ס געשעהן געבער? קינדער טשעפען, ס'הייבט זיך אן מיט א שלעכט ווארט, מיט א מאדנע קרום, אדער מיט א ווערטל - זיי פארשטייען נישט ווי אזוי מ'קען חרוב מאכן וועלטן מיט דעם!!!... ס'זענען געבער דא אינגלעך און מיידלעך וואס ווען זיי פארלירן זייערע חברים אדער חבר'טעס - גייען זיי זיך זוכן אנדערע חברים, נישט דווקא ערליכע. רחמנא ליצלו!! און ווער איז שולדיג אין דעם???"

"איך געט אייך!" האט זיין הארץ געשריגן "שרייבט אויף דעם עגן אין אייערע שריפטן! ערנוועקט הערצער פון אידישע קינדער! דערציילט זיי וואס ווערטער קענען טוהן! ווי אזוי זיי קענען קאליע מאכן!!! און אויב למשל איז א קינד א אשכנזי, אדער ספרדי, א דאָרער אדער דיקער; מסודר'דיגער אדער צופלינגענער - צוליב דעם מעג מען איהם טשעפען???"

דערפאר

דערציילן מיר טאקע די שרעקליכע מעשה.

ריכטיג. נישט איך און נישט אייך, ווייסן פון וועמען מ'רעדט. ווייל די פֿרטים אין מעשה האט מען שטארק געענדערט.

אָבער וויבאלד עס פֿאסירן ליידער אסאך אזעלכע סארט מעשה'ס, דערפאר קומט לאמיר אלע אין איינעם מחליט זיין, אז מען שטעלט צו דעם א סוף!

א עק צו אידישע לידן און פיין. מיר גייען אפֿשטעלן אזעלכע מעשה'ס נאך איידער זיי הייבן זיך אן--

רגע!

איך פארשטיי שוין, אז אונזערע ווערטער זענען נישט 'סתם ווערטער'. זיי קענען חלילה וחס אויסרייסן טייערע זאכן... צו קענען זיי אויך אויפטוהן?

אויף דעם וועלן מיר א"ה רעדן די קומענדיגע וואך. דערווייל טראכט אויף וואס דו האסט געליינט! א גוט שבת - משולם.

שו"ת משולם
א הלכה צום שבת טיש



וואס איז הארבער;
רעדן לשון הרע אויף א
פשוטער מענטש, אדער
אויף א 'תלמיד חכם'?

רעדן
לשון הרע איז א
הארבער איסור. אָבער
רעדן לשון הרע אויף א
'תלמיד חכם' - איז נאך
אסאך הארבער!!!



אין קורצן פון פרער: ביים פעמד
הנסות אכן הפנה פארן סיידער,
פראבירט צייט אירערעדן פשוטם,
צו רעדן לערן הרע פשוטם שיינט
אויף איהם מיטן לעפפל, און ער
אנטלויפט.

געהיימניסן, פייס באדן פון לעבן

געשריבן: ש. רוזנשטיין | געמאלן: יוספי יוסף



ענדע!!!

צו צושפרייטן דעם וואכנשריפט אין
שוועדן, פאר א מינומאלשען פרייז
קליינט 02-5379160 דריקט 8

איהר ווילט הערן אביסל מער, אויף משולם מיט זיינע חברים, און אויף דעם יציר הרעס,
מסוכנ'דיגע סאלדאטן? **קליינט אריין צום חברים-ליין: 0723372212 דריקט 394**